



BERGEN  
KOMMUNE

Informasjonshefte  
for foresatte

## Opplæringstilbud for minoritetsspråklige elever i Bergen



Foto: Trude Haugen

## **FORORD**

Velkommen som elev og foresatte på skole her i Bergen!

Som skoleeier er det viktig for oss at hvert barn opplever en god start på sin skolehverdag og at vi i samarbeid med foresatte ivaretar eleven på best mulig måte. På skolen skal eleven få lære og utvikle seg og oppleve å være en del av et fellesskap og demokrati. Skolen er derfor en viktig arena for alle barn i Bergen og vi håper at deres møte med skolen vil bidra til et positivt og trygt møte med byen vår.

I dette heftet finner du informasjon om skoletilbudet i Bergen. Jeg håper dette kan være til nytte og ønsker dere velkommen til det viktige samarbeidet mellom hjem og skole.

Med vennlig hilsen

Frode Nilsen

Direktør, Etat for skole

### **Opplæringstilbud for minoritetsspråklige elever i Bergen**

Bergen Kommune: Etat for skole

Tekst: Etat for skole

Foto: Nina Blågestad, Vibeke Linn Blich, Trude Haugen, Nina Johnsen, Diana Bennett



BERGEN  
KOMMUNE

## INNHOLDSFORTEGNELSE

<b>Forord</b> .....	2
<b>Innholdsfortegnelse</b> .....	3
<b>Velkommen</b> .....	4
<b>Skolegang i Norge</b> .....	5
<b>Skolen i Norge er gratis</b> .....	5
<b>Hvordan går foresatte frem for å få skoleplass til sine barn?</b> .....	6
<b>Hva er viktig for foresatte å vite om skolegang i Norge?</b> .....	8
<b>Dette er forventet av foresatte og skole i Norge</b> .....	8
<b>Møter som foresatte er forventet å delta på når barnet går i grunnskolen</b> .....	8
<b>Hvordan kan du støtte og motivere ditt barns skolegang og hjelpe til med det praktiske som skolen krever at barnet må ha i orden?</b> .....	9
<b>Elever har rett om nødvendig til morsmålsopplæring eller tospråklig opplæring i fag</b> .....	10
<b>Elever har rett på gratis skyss til og fra skolen når de trenger det</b> .....	10
<b>Alle elever har rett til et godt skolemiljø</b> .....	10
<b>SFO, skolefritidsordning, et tilbud fra første til fjerde klasse</b> .....	10
<b>Leksehjelp</b> .....	11
<b>Time- og fagfordeling i norsk skole</b> .....	11
<b>Nettsteder</b> .....	12

# VELKOMMEN

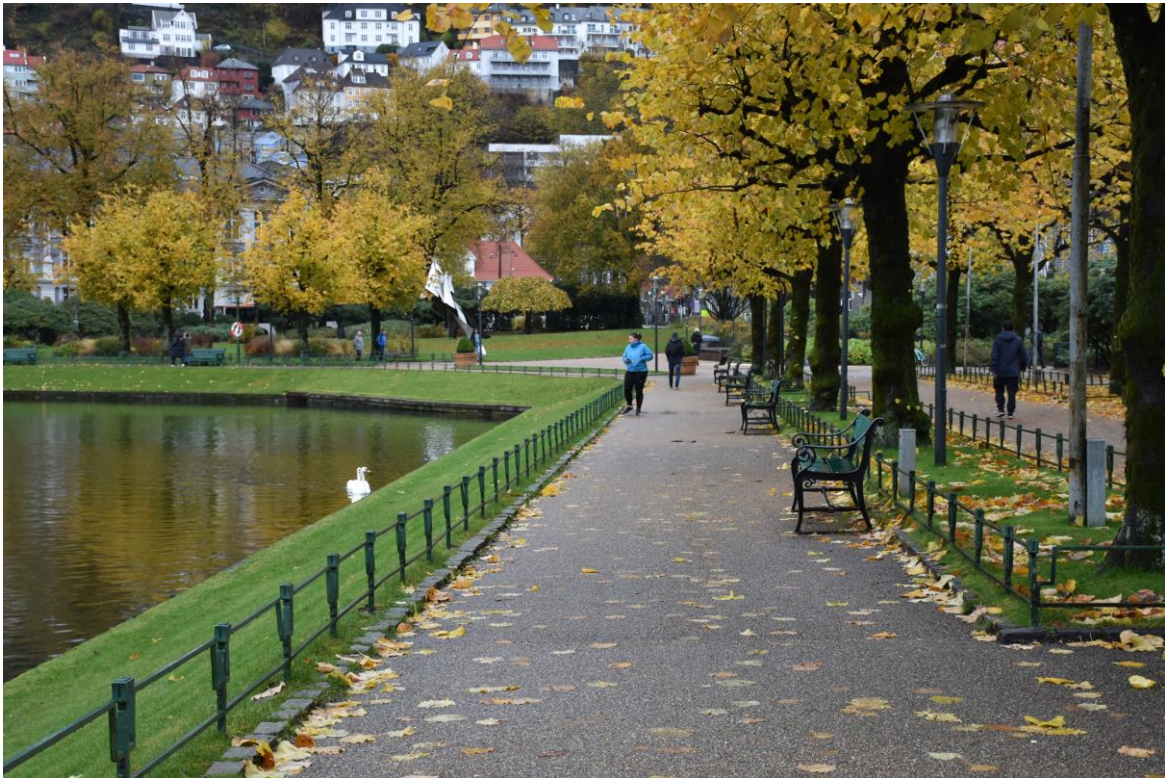


Foto: Nina Blågestad

## **Velkommen til Bergen**

Bergen er en by og kommune i Vestland fylke. Bergen ligger vakkert til omgitt av «De syv fjell», og er omtalt som «Vestlandets hovedstad». Bergen ble grunnlagt av den norske kongen Olav Kyrre i 1070 med navnet Bjørgvin, som betyr «den grønne engen mellom fjellene».

## **Skolegang i Norge**

I Norge har alle barn skoleplikt. Barna har plikt og rett til tiårig grunnskoleopplæring i offentlig skole. Skoleplikten gjelder også utenlandske barn som oppholder seg mer enn tre måneder i Norge.

Elever følger klassetrinn etter fødselsår og går derfor i klasse sammen med elever som er like gamle som seg selv. Elever skal alltid få undervisning tilpasset sine evner og forutsetning.

Barn starter i første klasse på barneskolen det kalenderåret de fyller 6 år. Elevene går på en barneskole fra første til syvende klasse.

I åttende klasse starter elevene på ungdomsskole. Elever starter på ungdomsskolen det året eleven fyller 13 år. Elevene går på en ungdomsskole fra åttende til tiende klasse.

Etter ungdomsskolen begynner elevene på videregående opplæring.

## **Skolen i Norge er gratis**

Det er gratis å gå på skole i Norge. Alt skolemateriell er gratis. Dersom skolen velger å reise på tur, skal det også være gratis. Dette kaller vi *gratisprinsippet*.

Foresatte må likevel sørge for en del utstyr til skolehverdagen. Elevene må få med skolelunsj og drikke hjemmefra hver dag. Foresatte må kjøpe en skolesekk til barna sine. Foresatte må kjøpe klær og sko som barna skal bruke i gym- og svømmeundervisningen. I tillegg må foresatte sørge for at barna har gode klær som holder regn, vind og kulde ute. Dette er nødvendig fordi barna er ute i løpet av skoledagen.

## Hvordan går foresatte frem for å få skoleplass til sine barn?

I Bergen er det mest vanlig at barn i grunnskolen går på sin nærscole. Din nærscole er den skolen som ligger nærmest hjemmet ditt.

Barn som skal begynne på skole skal registreres på sin nærscole.

Dersom barnet skal gå i første eller andre klasse og snakker lite eller ikke noe norsk, skal barnet starte på nærskolen og vil få et tilrettelagt tilbud der.

Dersom barnet skal gå i tredje til tiende klasse og snakker lite eller ikke noe norsk, kan barnet gå i en innføringsklasse.

En innføringsklasse er en klasse der målet er å gi språklig og faglig grunnlag for å starte i en ordinær klasse. Elever kan gå i innføringsklasse i inntil to år.

Bergen har åtte innføringsskoler på barnetrinnet og fem innføringsskoler på ungdomstrinnet. Skolene er fordelt i de ulike bydelene.



Foto: Diana Bennett

## **Slik søker du skoleplass i en innføringsklasse i Bergen kommune:**

- 🌀 Ta kontakt med nærskolen, der registreres eleven og dere vil få en invitasjon til en førstesamtale med tolk.
- 🌀 Avtalt førstesamtale gjennomføres på nærskolen.
- 🌀 Nærskolen sender en søknad til Etat for skole. Etaten fatter vedtak om plass på en innføringsskole.
- 🌀 Innføringsskolen tar kontakt med hjemmet for oppstart i innføringsklasse.
- 🌀 Eleven går i innføringsklasse (i inntil 2 år).
- 🌀 Etter innføringsklasse overføres eleven til ordinær klasse.



Foto: Vibeke Linn Blich

## **Hva er viktig for foresatte å vite om skolegang i Norge?**

I Norge er det foresatte som har hovedansvar for at barnet stimuleres til utvikling og læring, og det forventes at foresatte legger best mulig til rette for dette.

Skolen er en læringsinstitusjon og har som sin oppgave å tilføre elevene faglig kunnskap. I tillegg til faglig kunnskap skal skolen legge til rette for sosial læring og samhandling mellom elevene, og mellom lærer og elev.

For at skolen skal lykkes i å nå målene er det en forutsetning at det er et godt samarbeid mellom hjem og skole. Et godt samarbeid betinger at begge parter er kjent med hvilke rettigheter og plikter man har. Det samme gjelder hvilke forventninger man kan ha overfor hverandre.

## **Dette er forventet av foresatte og skole i Norge**

- 🌀 Informasjon - foresatte og skole gir informasjon til hverandre.
- 🌀 Dialog - foresatte og skole kommuniserer og drøfter viktige forhold.
- 🌀 Medvirkning - foresatte og skole fatter felles beslutninger.

## **Møter som foresatte er forventet å delta på når barnet går i grunnskolen**

- 🌀 Utviklingssamtaler (minst et møte pr. halvår)
- 🌀 Foreldremøte (minst et møte pr. skoleår)

Som foresatt vil du i tillegg blir invitert på ulike sosiale arrangementer i regi av skolen.



## Hvordan kan du støtte og motivere ditt barns skolegang og hjelpe til med det praktiske som skolen krever at barnet må ha i orden?

- 🌀 sørge for at barnet kommer seg trygt til skolen til rett tid
- 🌀 lage skolelunsj
- 🌀 hjelpe barnet å pakke skolesekken
- 🌀 hjelpe barnet å pakke gymtøy og svømmetøy
- 🌀 henge opp ukeplaner hjemme slik at det er lett for barn og foresatte å følge med på lekser og hva som skal skje på skolen
- 🌀 snakke positivt om skolen hjemme
- 🌀 oppmuntre og hjelpe barnet med lekser
- 🌀 invitere klasse- og skolevenner hjem
- 🌀 øve barnet på sosiale ferdigheter, hvordan vente på tur, hvordan få venner, være høflig mm.
- 🌀 snakke med barnet om viktigheten av respekt, til tross for ulikheter
- 🌀 hjelpe barnet ditt til å takle motstand



Foto: Nina Johnsen

## **Elever har rett om nødvendig til morsmålsopplæring eller tospråklig opplæring i fag**

Elever som har kommet til Bergen og ikke har tilstrekkelig kompetanse i norsk har om nødvendig rett til opplæring i morsmål eller tospråklig opplæring i fag. Opplæring i morsmål har som hovedformål å styrke elevenes forutsetninger for å beherske det norske språket. Tospråklig opplæring i fag har til hensikt å sikre elevenes forståelse av kunnskapsinnholdet i fagene. Morsmålsopplæring og tospråklig opplæring i fag er forankret i retten til særskilt språkopplæring i Opplæringsloven.

## **Elever har rett på gratis skyss til og fra skolen når de trenger det**

- 🌀 dersom eleven går på første trinn og bor minst 2 km fra skolen
- 🌀 dersom eleven går på 2.-10. trinn og bor minst 4 km fra skolen
- 🌀 dersom skoleveien er særlig farlig eller vanskelig, uavhengig av hvor lang skoleveien er

## **Alle elever har rett til et godt skolemiljø**

Alle elever har rett til et godt fysisk og psykososialt skolemiljø. Skolen skal arbeide aktivt og systematisk for å utvikle et godt skolemiljø, der den enkelte elev skal oppleve trygghet og sosial tilhørighet. Hvis eleven ikke har det bra på skolen, kan foresatte be skolen om å gjøre noe med det.

## **SFO, skolefritidsordning, et tilbud fra første til fjerde trinn**

SFO er en trygg, frivillig aktivitets- og omsorgstilbud før og etter skoletid for elever på 1. - 4. trinn. De ansatte gir barna omsorg og tilsyn. Det koster penger å delta på SFO-ordning, men dersom du har lav inntekt kan du søke om redusert betaling. Ønsker du hjelp med SFO-søknaden, oppsøk Innbyggjerservice i Kaigaten 4. De kan også bestille tolk til møtet.

Her kan du lese mer og søke SFO-plass:

[Bergen kommune - Skolefritidsordning - SFO](#)



Foto: Nina Blågestad

## Leksehjelp

Skolene i Bergen tilbyr leksehjelp for elever på 5. - 7. trinn. Leksehjelpen er etter skoletid og det er frivillig å delta. Leksehjelpen er gratis.

## Time- og fagfordeling i norsk skole

Elevenes opplæring skal være i samsvar med det felles nasjonale læreplanverket. På barnetrinnet undervises det i fagene norsk, matematikk, naturfag, engelsk, samfunnsfag, kunst- og håndverk, musikk, mat og helse, kroppsøving, KRLE (kristendom, religion, livssyn og etikk) og fysisk aktivitet.

På ungdomstrinn undervises det i fagene norsk, matematikk, naturfag, engelsk, samfunnsfag, kunst- og håndverk, musikk, mat og helse, kroppsøving, utdanningsvalg, fremmedspråk, KRLE (kristendom, religion, livssyn og etikk) og valgfag.

I innføringsklasse vil elevene ikke følge den samme fagfordelingen som i en ordinær klasse.

Timeantallet øker utover skoleløpet for elevene og er likt enten eleven går i en innføringsklasse eller i en ordinær klasse.

Dersom du som forelder mener at deler av opplæringen på skolen strider mot den religion eller det livssyn dere har, kan eleven få fritak. Da må dere melde fra skriftlig om dette til skolen. Eleven kan ikke få fritak fra hele fag, men fra aktiviteter i fag.

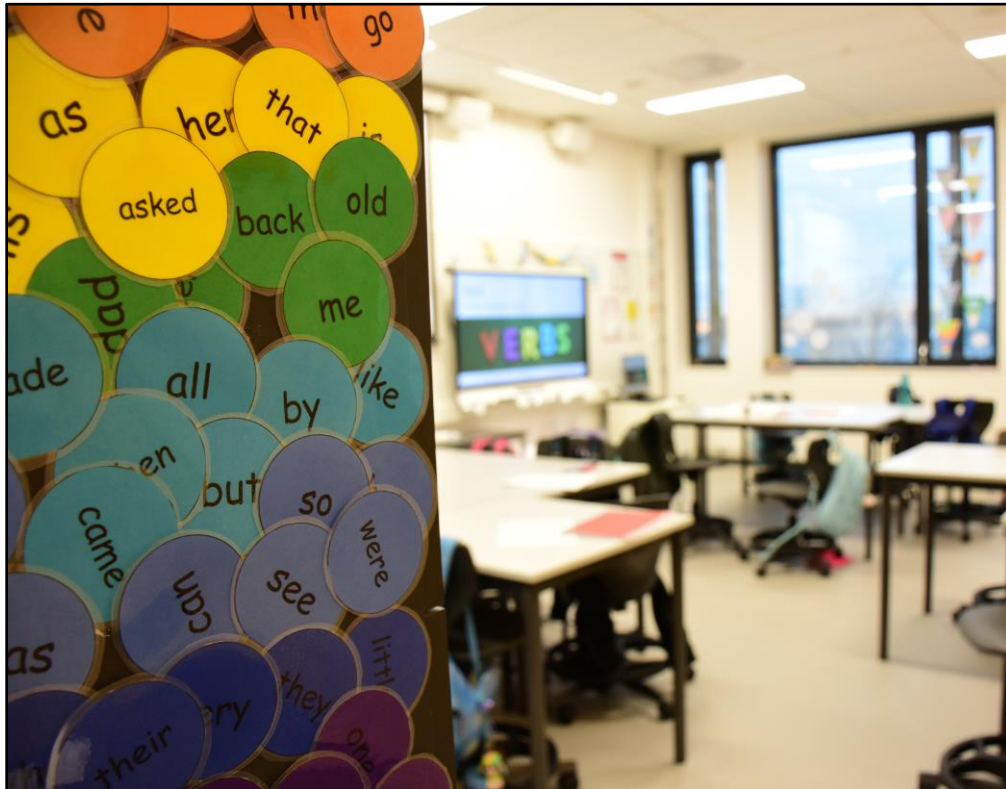


Foto: Nina Blågestad

## Nettsteder

Ny i Bergen:

<https://www.bergen.kommune.no/omkommunen/ny-i-bergen>

Informasjon om foreldrerollen finner du på flere språk på FUG.no:

<http://www.fug.no/materiell-paa-andre-spraak.155836.no.html>

Læringsressurser:

[morsmal.no](http://morsmal.no) - Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring ([morsmal.no](http://morsmal.no))  
[zmekk](http://zmekk.no) | Tospråklig fagopplæring

Bergen kommune innbyggerhjelpen:

[Bergen kommune - Særskilt språkopplæring for språklige minoriteter](http://bergen.kommune.no/sarskilt-sprakopplering)

